

Kapya môj atu ba Pol hato hi Tesalonaika Abô môj

Tesalonaika ma malak bêj hamô ñgwêk dañ. Avômalô loj êj ma hatôm 200,000. Plovins Masedonia inij gavman êmô Tesalonaika ba eyabij plovins.

Pol bôk hawa Abô Mavi ba hi Tesalonaika, ma donjom njê Islael doho lenjîmaniñ. Ba intu hasôv ba hi Belia vêm ma hi Atens vêm ma hi Kolin (Ap 17-18). Yani hayô loj êj ma hato kapya êntêk hadêj avômalô Tesalonaika. Yani bôk hamô havinj avômalô Tesalonaika sawa bidoj ma hatak i kethej ba hi ba intu hato ek embatho inij êvhavinj loj ek nimiñ lôklokwañ esak malaiñ. Ma hato abô hathak Wapômbêj anêj lahavinj takatu ba nêmô lo nembej esak lôk malêla takatu ba tem êpôm njê êvhavinj takatu ba bôk ema hadêj waklavôj atu ba Yisu miñ halêm pik ami denaç.

Êntêk ma Pol anêj kapya môj atu ba hato hi ek thêlô hadêj 51 AD la.

Pol hêv lamavi

¹ *Ya Pol ma Silas lo Timoti ato kapya êntêk hadêj mólô avômalô ôêvhavinj takatu ba ômô havinj Kamik Wapômbêj lo Anyô Bêj Yisu Kilisi anêj Tesalonaika.

Wapôm lôk labali êmô imbiñ mólô.

* **1:1:** Ap 17:1-9

*Pol lamavi hathak avômalô Tesalonaika inij
êvhaviñ*

² Wak nômbêj intu sapêj ma yêlô aêv leñiñmavi hadêj Wapômbêj hathak môlô sapêj ba aten mek ek môlô ma miñ atak ami. ³ *Yêlô amô alalôanij Kamik Wapômbêj thohavloma ba leñiñhabi môlônim ôêvhaviñ anêj ku lôk lemimhaviñ avômalô ba ôêv i sa lôk ôêv malemim ek alalôanij Anyô Bêj Yisu Kilisi anêj waklavôj endelêm ba umiñ lôklokwañ.

⁴ Aiyan thêlô, Wapômbêj lahavinj môlô ba yêlô ayala nena bôk halam môlô yôv ek numbitak yani anêj ⁵ *ek malê nena môj anôj ma yêlô aêv Abô Mavi hadêj môlô ma miñ halêm hatôm abô oyanj ami. Mi, halêm havinj lôkliñyak lôk Lovak Matheñ ma kapôlôñij anôj. Ma môlô oyala kobom takatu ba yêlô bôk adum amô môlô malêvôj ek hêv môlô sa. ⁶ *Wak êj ma môlô ôpôm malainj lomaloma, ma dontom owa abô takatu thô lôk kapôlômim mavi atu ba halêm anêj Lovak Matheñ. Uдум aêj ba intu osopa yêlô lôk Anyô Bêj veñiñgwam.

⁷ Êj ma hatôm môlô uik loñondê mavi thô hadêj avômalô êvhaviñ sapêj anêj plovins Masedonia lo Akaia. ⁸ Ma anêj môlô ma Anyô Bêj anêj abô hi yainj ba halañ hatôm lavuak hêk Masedonia lo Akaia. Ma dontom miñ hamô loj êj iyom ami. Mi, avômalô pik sapêj elanô abô hathak môlônim ôêvhaviñ Wapômbêj. Aêj ba yêlô a loj buyañ ma thêlô bôk elanô yôv. ⁹ Ma enaj nena môlô owa yêlô thô mavi anôj ba otak unim ñgôk ma ole

* **1:3:** 1Ko 13:13; Kol 1:4-6 * **1:5:** 1Ko 2:4-5 * **1:6:** Ap 17:5-9

am liliŋ ek udum Wapômbêŋ avanôŋ atu ba hamô lôkmala anêŋ ku. ¹⁰ Lôk oyabiŋ anêŋ Nakaduŋ atu ba bôk hik liŋ hêk ñama. Yisu tem êlêm anêŋ leŋ ek nêm alalô vê ênjêk waklavôŋ lamaniŋ atu ba tem imbitak embeŋ yam.

2

Pol anêŋ ku takatu ba bôk hadum hêk Tesalonaika

¹ Aiyan thêlô, môlô oyala nena yêlô bôk ayô amô haviŋ môlô ma miŋ aêv yak ami. Mi, ku êŋ hik anôŋ. ²*Ma môlô oyala nena yêlô bôk awa vovan lôk mama hêk Pilipai. Vêm ma yêlô atak Pilipai ba a môlônim loŋ ma Wapômbêŋ havatho yêlô loŋ ba hêv yêlô sa ek miŋ nakô esak ñê lôklokwaŋ takatu ba imiŋ yêlô loŋ siŋ ami. Aêŋ ba intu anaŋ Wapômbêŋ anêŋ Abô Mavi hadêŋ môlô. ³ Abô takatu ba yêlô ason môlô lokwaŋ miŋ halêm anêŋ auk lokbaŋ lôk auk lôŋgôlôŋ ma adum ek nasau môlô ami. ⁴*Mi anôŋ. Wapômbêŋ bôk hayê yêlô nena hatôm ba intu hatak ku nanaŋ anêŋ Abô Mavi bêŋ halôk yêlô baheninj. Aêŋ ba yêlô miŋ anaŋ abô ek indum avômalô leŋiŋmavi ami. Mi, yêlô adum ek indum Wapômbêŋ atu ba hatitinj yêlô kapô mavi. ⁵Môlô oyala nena yêlô miŋ anaŋ abô ek nadôk môlô lemim mena nasau môlô ek naja môlônim nômlate ami. Mi anôŋ, Wapômbêŋ da hamô ba hayê yêlô. ⁶Ba intu miŋ adum ek môlô mena avômalô la nebam yêlô ami.

⁷Yêlô ma Kilisi anêŋ aposel ba intu hatôm natenj môlô ek nônêm yêlô sa. Ma dontom dô, yêlô bôk

* **2:2:** Ap 16:19-24; 17:1-9 * **2:4:** Gal 1:10

amô labali mavi havinj mólô hatôm avi te hayabij anêj nali. ⁸ Sêbôk ma yêlô leñijhavinj mólô bêj anôj ba intu yêlô leñijmavi ba aêv Wapômbêj anêj Abô Mavi hadêj mólô lôk yêlô aêv yêlôda havinj ek malê nena yêlô leñijhavinj mólô bêj anôj. ⁹ *Aiyañ thêlô, lemimimbi ku takatu ba yêlô bôk adum amô havinj mólô. Yêlô amô ek anañ Wapômbêj anêj Abô Mavi, ma dojtom wak lo bôlôvôn ma adum ku bêj havinj ek napôm nôm nañgañ ek nêm leñviñkupik sa. Yêlô adum aêj ek miñ nanêm malaiñ te êndêj mólô ami. ¹⁰ Mólô lôk Wapômbêj oyala nena yêlô bôk adum kobom matheñ lôk thêthôj ma kambom mi hêk avômalô maleñij hadêj mólô avômalô takatu ba ôêvhavinj. ¹¹ *Ma mólô oyala nena yêlô bôk adum hadêj mólô tomtom hatôm lambô hayabiñ nali. ¹² Ba asoñ mólô lokwañ lôk athô mólô ba aya ma aêv auk mavi ek nômô êtôm Wapômbêj anêj lahavinj. Yani ma ôpatu ba halam mólô ek nômô anêj lonj lôkliñyak lôk lôkmañgiñ kapô.

¹³ *Ma yêlô athak anañ leñijmavi hadêj Wapômbêj hatôm wak nômbêj intu hathak yêlô bôk anañ Wapômbêj anêj abô hadêj mólô ba olañô ba ôêvhavinj nena abô êj ma Wapômbêj da anêj abô, ma miñ nosoñ nena anyô late anêj abô ami. Mi, abô êj ma halêm anêj Wapômbêj ba hadum ku hamô mólô ñê ôêvhavinj kapôlômim.

¹⁴ *Aiyañ thêlô, mólô bôk owa vovañ hatôm Wapômbêj anêj avômalô anêj Islael takatu ba êvhavinj Yisu Kilisi. Mólô da unim avômalô bôk

* **2:9:** Ap 20:34 * **2:11:** Ap 20:31 * **2:13:** 2Te 2:13 * **2:14:**
Ap 17:5

êv vovanj hadêj môlô hatôm avômalô Islael bôk
 êv hadêj inij avômalô takatu ba êvhaviñ Yisu.
 15 *Avômalô Islael êj bôk ik Anyô Bêñ Yisu lôk
 plopet pôpônô ma êv yêlô vê haviñ. Wapômbêj
 miñ lamavi hathak thêlô ami, ma thêlô ethak
 êpôlik ek avômalô pik sapêj 16 ba idum ek nimir
 yêlô loj siñ ek miñ nanañ Wapômbêj anêj abô
 êndêj ñê loj buyanj ek Wapômbêj nêm thêlô
 bulubinj ami. Ba intu thêlônij kambom hathak
 halumbak ba Wapômbêj anêj lamanij lêk hayô
 hamô i yôv.

Pol lahiki ek ênjê avômalô Tesalonaika

17 Aiyanj thêlô, bôk êv yêlô vê hêk môlô vauna
 ba abitak hatôm avômalô balonj, ma dojtom yêlô
 kapôlônij hamô haviñ môlô denaç. Ba intu
 yêlô leñinjhiki bêñ anôj ek nagê môlô, lôk adum
 lôklokwañ ek nasôk esak lojbo. 18 Yêlôaniñ auk
 lôklokwañ ek nasôk nagê môlô ma ya Pol ya-
 hadum lôbôlôj ek yasôk, ma dojtom Sadañ haminj
 yêlô loj siñ. 19 *Malê te intu tem indum yêlô
 maleñij mavi lôk leñinjnavi lôk êtôm kuluñ kêkêlô
 atu ba nêm athêj bêñ êndêj yêlô ênjêk Anyô Bêñ
 Yisu thohavloma êndêj waklavôj endelêm? Môlô
 iyom! 20 Avanôj, môlô ma yêlôaniñ lôkmañgiñ lôk
 leñinjnavi anôj.

3

Pol hêv Timoti hi Tesalonaika

* **2:15:** Ap 9:23,29; 13:45,50; 14:2,5,19 * **2:19:** Plp 2:15-16; 4:1;
 2Te 1:4

1 *Bôk yêlô leñiñmalaiñ hathak môlô ba miñ hatôm nayabiñ sawa daim ami. Ba intu yêlô leñiñhabi nena yai iyom namô Atens **2*** ma nanêm Timoti êsôk. Yani ma yêlôaniñ aiyan ba yêlô lôkthô ma Wapômbêj anêj ñê ku havin i ek anañ Kilisi anêj Abô Mavi bêj. Yêlô êv yani ek embatho môlô loj lôk êsô môlô lin esak unim ôêvhavinj **3*** ek malaiñ lomaloma miñ imbuliñ môlô ami. Môlô bôk oyala yôv nena Wapômbêj bôk hatak malaiñ takêj ek êpôm alalô takatu ba aêvhavinj. **4** Sêbôk atu ba yêlô amô havinj môlô ma anañ lôbôlôñ nena tem alalô naja malaiñ lomaloma. Ma môlô oyala nena nôm takêj lêk habitak yôv. **5** Ba intu miñ hatôm yêlô namô sawa daim ami ba yahêv Timoti hathôk ek ênjê môlônim ôêvhavinj. Yakô ek anyô halôk avômalô leñiñ atu* esau môlô ba yêlôaniñ ku takatu ba adum hathak môlô tem imbitak êtôm nôm oyañ.

Timoti hêv Pol thêvô hathak Tesalonaika inij êvhavinj

6 *Ma lêk Timoti hatak môlô ba halêm hathak lonjbô ma hawa abô mavi hathak môlônim ôêvhavinj lôk lemimhavinj. Yani hananj nena môlô othak lemimhabi yêlô lôk lemimmavi. Ma lemimhavinj lôklokwanj ek ôngô yêlô ma yêlô aêj iyom. **7***Ba intu aiyan thêlô, môlônim ôêvhavinj hêv yêlô thêvô hathak malaiñ lôk vovanj lomaloma takatu ba hapôm yêlô. **8** Êj ma yêlô ayala nena môlô umiñ lôklokwanj hathak Wapômbêj ba intu

* **3:1:** Ap 17:15 * **3:2:** Ap 16:1-3 * **3:3:** 2Ti 3:12 * **3:5:**
Anyô êj ma Sadanj. * **3:6:** Ap 18:5 * **3:7:** 2Te 1:4

hadum yêlô amô lôkmala hathak lojôbô. ⁹ Ma yêlô abôi ba leñijmavi anêj dôêj hathak môlô hêk Wapômbêj ma ba intu miñ hatôm nabam leñijmavi êj katô êndêj Wapômbêj ami. ¹⁰ Wak lo bôlôvôj ma yêlô ateñ mek lôklokwañ ek nasôk nagê môlô lôk nanêm môlô sa esak nôm takatu ba mi denaç ek unim ôvhavinj injik lôkanôj.

Pol hateñ mek hathak avômalô Tesalonaika

¹¹ *Alalôaniñ Kamik Wapômbêj da lôk alalôaniñ Anyô Bêj Yisu tem nepesañ lonjôndê thêthôj te ek yêlô nasôk nagê môlô. ¹² Ma Anyô Bêj indum ek môlô lemimimbiñ avômalô ôvhavinj lôk avômalô sapêj bêj anôj êtôm yêlô adum hadêj môlô. ¹³ Ma yani embatho môlô kapôlômim loj ek môlô nômô mathenj ma kambom mi ênjêk alalôaniñ Kamik Wapômbêj ma êndêj wak atu ba alalôaniñ Anyô Bêj Yisu endelêm imbiñ anêj ñê mathenj.

4

Nasopa Wapômbêj anêj lahavinj

¹ Yôv, aiyanj thêlô, yêlô bôk adôj môlô hathak Wapômbêj anêj lonjôndê nômô lo nombeñ ek nundum yani lamavi ma lêk osopa yôv. Ma yêlô asoñ môlô lokwañ hathak Anyô Bêj Yisu anêj athêñ nena nosopa lonjôndê êj mathalaleñ. ² Môlô oyala abô takatu ba yêlô bôk aêv hadêj môlô hathak Anyô Bêj Yisu anêj lôklokwañ yôv.

³ *Êntêk ma Wapômbêj anêj lahavinj nena môlô numbitak mathenj ba notak sek walilinj. ⁴ *Yani lahavinj môlô tomtom noyabiñ unim kupik êtôm

* **3:11:** 2Te 2:16-17 * **4:3:** 1Te 5:23; 1Pi 1:16 * **4:4:** 1Ko 6:13

Wapômbêj anêj ek avômalô lôkthô nebam. ⁵ Miŋ thethaŋak êmbôv o inaŋ ñê daluk ami. Thêlô miŋ eyala Wapômbêj ami. ⁶ Ma miŋ mólô nosau mólôviyaŋ ba nundum sek esak vêŋi ami. Yêlô bôk anaŋ lôklokwaŋ hadêj mólô yôv nena Wapômbêj tem nêm vovan̄ viyan̄ esak nôm takêj lôkthô. ⁷*Wapômbêj miŋ halam alalô ek namô lelaik ami. Mi, halam alalô ek namô mathen̄. ⁸*Aêj ba ôpatu ba hadô abô êntêk ma hadô Wapômbêj atu ba hêv anêj Lovak Mathen̄ hadêj mólô. Ma miŋ hadô anyô iyom iniŋ abô ami.

Alalô leŋiŋimbir avômalô

⁹*Wapômbêj bôk hadôj mólô yôv hathak kobom leŋiŋimbir mólôviyaŋ ba intu yêlô miŋ hatôm nato abô esak kobom êj ami. ¹⁰Mólô bôk udum aej hadêj mólôviyaŋ takatu ba êmô malak nenanena anêj plovins Masedonia kapô. Ma doŋtom aiyan̄ thêlô, yêlô asoŋ mólô lokwaŋ ek nundum aej mathalaleŋ. ¹¹*Ma nundum ek nômô labalina lôk noyabiŋ amda unim ku. Ma nundum ku ek nônêm am sa êtôm atu ba yêlô bôk anaŋ hadêj mólô yôv. ¹²Nundum aej ek miŋ nônêm malaiŋ êndêj anyô yan̄ ek eyabiŋ mólô ami, lôk ñê takatu ba miŋ êvhaviŋ ami tem nêgê mólônim kobom nena mavi anôj.

Waklavôj Yisu endelêm

¹³Aiyan̄ thêlô, yêlô leŋiŋhavin̄ mólô noyala katô esak malêla takatu ba tem êpôm ñê êvhaviŋ takatu ba bôk ema yôv. Yakô mólô kapôlômim malaiŋ

* **4:7:** Hib 12:14; 1Pi 1:15-16 * **4:8:** Luk 10:16; 2Ko 1:22 * **4:9:**

Jon 13:34 * **4:11:** Ep 4:28

êtôm ñê daluk takatu ba miñ êv maleñij ek nimbiyô esak loñbô ami. ¹⁴* Alalô êvhaviñ nena Yisu hama ba haviyô hathak loñbô. Ba intu alalô aêvhaviñ nena ñê êvhaviñ Yisu takatu ba bôk ema yôv ma tem Wapômbêj injik i liñ êtôm hik Yisu liñ ba nimbiyô esak loñbô ba nêlêm imbiñ Yisu. ¹⁵* Èntêk ma Anyô Bêj Yisu da anêj abô takatu ba lêk yêlô anañ. Alalô takatu ba amô lôkmala denañ ma Anyô Bêj anêj waklavôj endelêm hayô ma tem miñ ana namôñ ek avômalô takatu ba bôk ema yôv ami. ¹⁶ Mi, Anyô Bêj da tem êndôk anêj leñ lôk kaêk ma ajiela bêj atu tem endam ma Wapômbêj anêj lavuak tem niyuv. Èj ma ñê ñama takatu ba bôk êvhaviñ Kilisi tem nimbiyô môj. ¹⁷ Èj ma Wapômbêj tem isup alalô takatu ba amô lôkmala denañ lôk ñê ñama takatu ba êvhaviñ ek napôm Anyô Bêj êndôk buliv. Ma tem namô imbiñ yani wak nômbêj intu sapêj. ¹⁸ Aej ba nônêm am da thêvô esak abô èntêk.

5

Nôpôpêk am ek Anyô Bêj anêj endelêm

¹ Aiyan thêlô, yêlô miñ hatôm nato abô êndêj môlô esak wak lo ayôj alê intu ba Anyô Bêj tem endelêm esak loñbô ami. ²*Mi. Môlô bôk oyala yôv nena Anyô Bêj anêj waklavôj ma tem êlêm êtôm anyô vani halêm hadêj bôlôvôj. ³*Avômalô tem nenañ nena, “Alalô lêk amô mavi ma malaiñ mi.” Èj ma ketheñ oyañ ma malaiñ bêj tem

* **4:14:** Lom 14:9; 1Ko 15:3-4,12 * **4:15:** 1Ko 15:51-52 * **5:2:**
Mat 24:42-43; 2Pi 3:10; ALK 3:3 * **5:3:** Mat 24:39; Luk 21:34-35

imbuliŋ thêlô êtôm vovanj hapôm avi lôk lasabenj ek embathu. Ba tem miŋ nêsôv ami.

⁴ Ma dontom, aiyanj thêlô, môlô miŋ ômô momajiniŋ ek waklavôŋ êŋ indum môlô noboloba êtôm anyô vani te ami. ⁵*Mi, alalô sapêŋ ma wak lo deda iniŋ avômena ma miŋ bôlôvôŋ lo momanjiniŋ iniŋ ami. ⁶Ba intu napuki lonj ba namô lêlê ma miŋ naŋgêk êtôm avômalô vi ami. ⁷Ma vi atu ba êk sôm, ma êk hadêŋ bôlôvôŋ. Ma vi atu ba inum waiŋ ba elo molo, ma elo molo hadêŋ bôlôvôŋ. ⁸*Ma dontom alalô ma wak anêŋ ba intu napuki lonj. Ma alalôanij aêvhaviŋ lôk leŋiŋhaviŋ tem êtôm moko biŋdaluk. Ma nanêm maleŋ ek waklavôŋ Wapômbêŋ nêm alalô bulubiŋ tem êtôm akôk kuluŋ vovak.

⁹ Wapômbêŋ hatak alalô ek nêm alalô bulubiŋ esak alalôanij Anyô Bêŋ Yisu Kilisi ma miŋ hatak alalô ek naja anêŋ lamaniŋ ami. Mi. ¹⁰*Yani hama ek alalô ba intu alalô amô lôkmala mena ama ma hatôm amô lôkmala havinj yani. ¹¹Aêŋ ba nônêm amda thêvô lôk nobatho am lonj êtôm intu othak udum.

Nê êvhaviŋ iniŋ lonjôndê nesopa

¹² Aiyanj thêlô, yêlô anaŋ ek môlô nodovak ñê takatu ba idum ku bêŋ hathak môlô lôk eyabiŋ môlô hathak Anyô Bêŋ anêŋ ku lôk ik auk mavi thô hadêŋ môlô ek notak kobom kambom. ¹³ Ma lemimimbiŋ i ba nônêm athêŋ bêŋ êndêŋ ñê takêŋ esak iniŋ ku. Ma nômô yôhôk mavi imbiŋ am.

¹⁴*Aêŋ ba aiyanj thêlô, yêlô asoŋ môlô lokwanj

* **5:5:** Lom 13:12 * **5:8:** Ais 59:17; Ep 6:14,17 * **5:10:** Lom 14:8-9; 1Te 4:14 * **5:14:** 2Te 3:6,11

ek nonaŋ lôklokwaŋ êndêŋ ñê ku mi ek nindum ku lôk nônêm ñê takatu ba êkô thêvô ma nônêm ñê vau hathak êvhavîŋ sa. Ma nômô malinjyaô imbiŋ avômalô sapêŋ. **15** *Noyabiŋ am ek wak nômbêŋ intu ma nundum mavi imbiŋ am lôk avômalô sapêŋ. Ma môlô te miŋ injik anyô yaŋ anêŋ kam-bom liliŋ ami. Mi.

16 *Wak nômbêŋ intu sapêŋ ma lemimmavi.

17 Lôk noteŋ mek ma miŋ notak ami. **18** *Ma nônêm lemimmavi êndêŋ Wapômbêŋ esak malêla takatu ba habitak. Wapômbêŋ anêŋ lahavîŋ nena môlô takatu ba ômô haviŋ Yisu Kilisi nundum aêŋ. **19** *Ma miŋ numiŋ Lovak Matheŋ anêŋ ku loŋ siŋ ami. **20** Lôk miŋ nôndô abô plopet takatu ba Lovak Matheŋ hêv hadêŋ môlô ami. **21** *Noyawê nômkama sapêŋ ma nobaloŋ nôm takatu ba mavi loŋ. **22** Ma nobasiŋ am ek kambom lomaloma sapêŋ.

23 *Wapômbêŋ da ma yôhôk anêŋ ôdôŋ ba tem indum môlô numbitak matheŋ anôŋ lôk eyabîŋ unim dahôlômim lôk auk ma kupik dedauŋ mavi ek kambom mi êndêŋ waklavôŋ atu ba alalôanîŋ Anyô Bêŋ Yisu Kilisi endelêm. **24** Ôpatu ba halam môlô hathak hasopa anêŋ abô ba tem indum aêŋ ek abô takêŋ injik anôŋ.

25 *Aiyaŋ thêlô, noteŋ mek ek yêlô. **26** Ma nokam môlôviyaŋ esak kobom yôhôk matheŋ.

27 Yahanaŋ lôklokwaŋ hathak Anyô Bêŋ anêŋ athêŋ nena nosam kypy êntêk êndêŋ môlôviyaŋ lôkthô.

* **5:15:** Lom 12:17; 1Pi 3:9 * **5:16:** Plp 4:4 * **5:18:** Ep 5:20

* **5:19:** Ep 4:30 * **5:21:** 1Jon 4:1 * **5:23:** 2Te 3:13 * **5:25:**

Kol 4:3; 2Te 3:1

28 Alalôaniŋ Anyô Bêŋ Yisu Kilisi anêŋ wapôm
êmô imbinj môlô sapêŋ.

**Wapômbêŋ Anêŋ Abô Mathen
The New Testament in the Malei-Hote Language of
Papua New Guinea**

Nupela Testamen long tokples Maei-Hote long Niugini

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc. and The Malê people

Language: Hotê-Malê (Malei-Hote)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: The Malê people

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 9 Oct 2020

c8e90bc3-6cab-57b1-9a48-04f5f30fe59a